

Еўразійскі эканамічны саюз і Еўрасаюз Стануць роўнавялікімі партнёрамі

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)
Акрамя того, паміж народамі СНД няма пераададных псіхалагічных бар'ераў. «Недарма наша інтэграцыянае ўтварэнне называецца Садружэннем: усё яе членаў аб'ядноўвае агульная гісторыя, адзіныя стандарты адукацыі, багатая савецкая культура і вялікая руская мова», — сказаў Прэзідэнт. «Адразу абмоўлюся: я не прэтэнду на веданне абсалютнай ісціны. Вядомы рускі класік мудра заўважыў калісьці: вялікае бачыцца на адлегласці. Цалкам магчыма, павінна прайсці яшчэ нямала часу, каб і звычайныя людзі, і палітыкі, і гісторыкі далі дакладныя і справядлівыя ацэнкі Садружэння», — адзначыў Аляксандр Лукашэнка.

Адказваючы на пытанне, колькі можа заняць працэс выбудоўвання тэро ўзроўню ўзаемадзеяння, які, напрыклад, існуе зараз у Еўрапейскім саюзе, Прэзідэнт сказаў: «Калі будзем ісці такімі тэмпамі, то яшчэ шмат часу зойме». Перадаваць частку суверэнітэту ў інтэграцыйнае аб'яднанні, паводле яго меркавання, магчыма толькі ў інтарэсах народаў краін-удзельніц. Аляксандр Лукашэнка нагадаў, што ў АЭП створаны наднацыянальны орган — Еўразійская эканамічная камісія, якая надзелена пэўнымі паўнамоцтвамі. «Гэта значыць, мы ўжо падзяліліся сваім суверэнітэтам. Што да Беларусі, Казахстана і Расіі — у гэтым абсалютна няма ніякага праблем. Толькі трэба разумець, якую долю суверэнітэту і ў імя чаго мы павінны перадаць у наднацыянальныя органы», — сказаў беларускі лідар. «Так, мы незалежная суверэнная дзяржава, але, калі мы часосы хочам і бачым чыну гэтага, мы на гэта пойдзем. Мы таксама шмат думалі, вагаліся, як і Расія, і Казахстан, але мы бачылі салідную карысць ад гэтага — эканамічную, фінансавую», — сказаў кіраўнік дзяржавы.

«Калі гэта будзе звычайная «траскатня» пра будучыню Еўразійскага эканамічнага саюза і пад гэта (незразумела, пад што) зноў трэба будзе перадаваць суверэнітэт, беларусы на гэта не пойдуць. Упэўнены, што, тым больш, Казахстан і Расія на гэта не пойдуць», — заявіў беларускі лідар. «Таму суверэнітэт у дадзеным выпадку ў нас не ікона, на якую трэба мапіцца. Суверэнітэт — вельмі важнае рэч, але мы ім будзем распараджацца ў інтарэсах нашых народаў і будзем рабіць крокі толькі тады, калі мы будзем адчуваць, што далагаванне часткі нашага суверэнітэту будзе на карысць нашым народам», — рэзюмаваў кіраўнік дзяржавы.

Мытны саюз: з Арменіяй пакуль няма яснасці

Арменія пакуль не можа ўступіць у гэта інтэграцыйнае аб'яднанне (літаральна заўтра-пасляўтра), а толькі выканаваць усё неабходнае працэдуры ад далучэння, заявіў Аляксандр Лукашэнка. «Вельмі шмат няпэўнасці ў гэтым працэсе, горш за усё, калі тут будзе некатарыя паспешнасць», — сказаў кіраўнік дзяржавы. «Вы ведаеце, што Украіна, Малдова, і Арменія маюць намер падпісаць пагадненне з ЕС аб асацыяцыі. Я не аналізую праекты пагадненняў Арменія і Малдовы, але з Расіяй мы добра прааналізавалі праекты дакументаў з Украінай. Калі гэта будзе такія дакументы, тады зразумела, наколькі глыбока і далёка гатовыя ісці нашы партнёры — малдаване і армяне — у гэтым кірунку. Я ўжо выказаўся на гэтую тэму і вельмі рады, што праз некаторы час Мядзведзёў, сустракаючыся з украінцамі, літаральна слова ў слова паўтарыў тое, што сказаў я. Мы не бачым ніякага страху ў тым, што Украіна вядзе дыялог з ЕС».

Кіраўнік беларускай дзяржавы падкрэсліў, што, калі пачуць пра тое, што Арменія не супраць далучэння да Мытнага саюза, ён абмеркаваў гэтую тэму з кіраўніцтвам Расіі. А таксама задаваў пытанне Прэзідэнту Арменія ў Сочы аб тым, як яны збіраюцца падпісаць пагадненне аб уступленні ў Мытны саюз. «Я заўважыў, што гэта нават не першы крок, а гэта — паўкрок, паколькі няма яснасці ў гэтым пытанні», — адзначыў Прэзідэнт Беларусі. Кіраўнік дзяржавы падкрэсліў, што, на яго думку, «на сённяшні дзень гаворка ідзе пра нейкія паўкрокі Арменія, толькі з адной мэтай — каб яна была з намі». Прэзідэнт падкрэсліў, што гэта яго пункт гледжання і гэтае пытанне яшчэ падлягае абмеркаванню. Аляксандр Лукашэнка таксама адзначыў, што тут беларусы з расіянамі прытрымліваюцца адной пазіцыі, што ўсе разам павінны сесці і абмеркаваць, як Арменія бачыць сваю

будучыню — Мытны саюз, АЭП і з другога боку — Еўрасаюз. Усё гэта трэба будзе разгледзець у Мінску. «Арменія павінна прайсці шлях далучэння. Гэта ж, як, напрыклад, да СГА далучацца праз пэўны праемак часу», — заўважыў кіраўнік дзяржавы.

Няма ніякага страху ў тым, што Украіна вядзе дыялог з ЕС

Прэзідэнт Беларусі заявіў, што не бачыць нічога страшнага ў правядзенні перамоў Украіны з ЕС. Праўда, лічыць ён, падпісанне пагаднення з ЕС не павінна закрыць шлях для ўступлення Украіны ў будучы Еўразійскі эканамічны саюз. «Мы не бачым ніякага страху ў тым, што Украіна вядзе дыялог з ЕС. Больш за тое, у нас няма падстаў забараніць ёй падпісаць нейкія дамовы, — падкрэсліў кіраўнік дзяржавы. — Зразумела наша пазіцыя з ЕС, яны на дух нас не пераносяць. Але такія перамовы, нават больш глыбокія, вядзе Расія з ЕС — па адмене віз, аб зоне свабоднага гандлю. Хто ж на гэтым фоне можа забараніць такой гіганцкай краіне,

зідэнт лічыць, што зняцце абмежаванняў у Мытным саюзе не смяротна для Расіі. Ён растлумачыў: «Усё адно разам мы ад аб'ёму атрымаем больш. Асабліва расіян».

Распавядаючы аб сваёй нядаўняй сустрэчы з Прэзідэнтам Казахстана, Аляксандр Лукашэнка таксама падкрэсліў, што «не было ніякіх антырасійскіх перамоў, змоў, абсалютна ніякіх закрытых тэм не было, ды і быць не маглі».

ЕС і Еўрапейскі саюз будуць партнёрамі

Беларусь, Расія і Казахстан стварылі Мытны саюз і сёння ўшчыльнае наблізіліся да новага этапу інтэграцыі — стварэння Еўразійскага эканамічнага саюза. «З улікам імкнення шэрагу іншых краін да ўдзелу ў гэтым праекце на шахматнай дошцы геапалітыкі ў самы бліжэйшы час Еўразійскі эканамічны саюз і Еўрапейскі саюз стануць прыкладна роўнавялікімі партнёрамі. Іх інтарэсы трэба будзе збалансаваць. Гэта і ёсць жывы прыклад таго, што ідэя інтэграцыі інтэграцыі абсалютна рэальная»,

губіць уласную вытворчасць калійных угнаенняў у Расіі». «Пачынаецца дэмпінг ва ўсіх сегментах калійнага рынку. Калі сёння мы дамаўляемся прадаць калійныя угнаенні за \$400, то літаральна следам прыязджаюць прадстаўнікі «Уралкалія» (гэта ўжо было зафіксавана ў многіх месцах) і прапануюць за \$320-350», — сказаў Аляксандр Лукашэнка.

Кіраўнік дзяржавы пры гэтым падкрэсліў, што беларуская кампанія здольная вытрымаць такі дэмпінг і для гэтага ёсць неабходныя рычагі. «Навошта вы («Уралкалія»). — Заўвага БЕЛТА) у страту працуеце? Каб захапіць рынкі? Не атрымаеце! — заявіў Аляксандр Лукашэнка. — Мы, вядома, негалоно можама дамовіцца з усімі кампаніямі, якія працуюць на рынку, і вы не справіцеся з агульным рынкам. Гэта класіка — усё павінны працаваць на тое, каб атрымаць вялікі кошт, а значыць, — вялікі прыбытак».

Кіраўнік дзяржавы адзначыў, што аднаўленне партнёрства і продаж праз аднаго трыйдара былі б выгадным аб'яднаннем бакам і значна павысілі б цану на калійныя угнаенні. «Таму мы не супраць, калі ласка, гатовыя хоць заўтра вярнуцца, але на тых прынцыповых дамоўленасцях, якія былі дасягнутыя, каб гэта было прэзэрваваць і сумленна. Мы не хочам ніякіх адкатаў, левых схем», — сказаў Аляксандр Лукашэнка.

Прэзідэнт перакананы, што крызіс у калійнай сферы быў створаны штучна з мэтай зарабіць грошы на падзенні і росце каштоўнасці акцыяў. «Вось такія непажаданыя для нас кампаньі. Таму мы гатовыя да аб'яднання, калі гэтага хоча расійскі бок», — заявіў Аляксандр Лукашэнка. — Давайце дамаўляцца, давайце будзем працаваць разам. Я і нашы калійшчыкі хацелі б бачыць з навага боку ў якасці кампаньёнаў людзей, якія зацікаўлены ў вытворчасці і прэзэрвацыі продажы калійных угнаенняў».

У гэтай сувязі Аляксандр Лукашэнка заявіў аб сваёй зацікаўленасці ў тым, каб кантрольны пакет акцыяў «Уралкалія» набыў Міхаіл Гударыев. Прэзідэнт адзначыў, што гэтае пытанне ён асабіста з Міхаілам Гударыевым не абмеркаваў. «Ён у нас будзе рунднік, будзе вырабляць 1,5 міль тон сваях угнаенняў», — сказаў кіраўнік дзяржавы. — Ён быў быў умяшчаны ў гэтую сістэму, рабіў бы свае ўгнаенні як прыватнік. Нам было б вельмі выгадна. Ён нікоды б не падзеўся ад БКК».

У Аляксандра Лукашэнка пацікавіліся, ці прыязджаў да яго патэнцыйны прэтэндэнт на кантрольны пакет акцыяў «Уралкалія» — Міхаіл Прохараў, Уладзімір Коган, Міхаіл Гударыев.

«Я Прохарава і Когана наогул не ведаю, нават не ўяўляю, чым яны займаюцца. Ведаю Гударыева, але мы з ім праблему купілі не абмяркоўвалі. У агульным рысах». Прэзідэнт расказаў, што на яго пытанне Міхаілу Гударыеву, чаму ён не хоча набыць кантрольны пакет акцыяў гэтага прадпрыемства, той адказаў, што падумае. «Потым чую, што ён нібыта ўдзельнічае. Пры супраць, вядома, я задам яму пытанне», — сказаў кіраўнік беларускай дзяржавы.

Аляксандр Лукашэнка таксама распавёў, што, калі ён абмяркоўваў гэтую праблему з Прэзідэнтам Расіі Уладзімірам Пуціным, убацьвіў, што «і для яго, напэўна, гэтага пераважна існуе». «Я яму кажу: чаго пераважае? Няхай, у краінам выпадку, дзяржава выкупіць гэтыя актыў, і я гарантую, што мы на працягу двух-трох гадоў адновім усё, што было, па цэнах. Страху ніякага няма, калі на гэтым этапе актыў будзе ў дзяржаве. Усё роўна яна потым прадаць даражэй», — сказаў Прэзідэнт.

Што ж датычыць лёсу Уладзіслава Баўмергертнера, які быў арыштаваны ў канцы жніўня беларускімі праваахоўнымі органамі, то Прэзідэнт не выключае, што ён можа быць перададзены Расіі пасля кампенсацыі нанесенага ўрон. «Хочаце распусціць гэтую праблему — забірайце і расследуйце», — сказаў Аляксандр Лукашэнка, звяртаючыся да расійскага боку. Ён нагадаў, што Беларусь перадала 19 тэм матэрыялаў. «Не ўсё там проста. Праз швейцарскую кампанію прадавалі калійныя угнаенні, цану адну ўказвалі, дапусцім, \$350, прадавалі па \$400, а розніцу дзялілі. Некалікі эпизоды было такіх. Тут ужо не выкруцішся», — сказаў Прэзідэнт, дадаўшы, што такім чынам было перакваліфікавана абвінавачванне на крадзеж. «Нам лепш самім хутчэй закрыць гэтую тэму, разабрацца і пакараць вінаватых», — лічыць беларускі лідар.

«Я не крываважны. Я не да таго, што мы павінны іх пасадзіць. Пакуль мы не на-

бралі большага ўрон, хай кампенсуе гэты. Кампенсуе яго — мы ўжо будзем неяк круціцца, каб любімага вамі і расійскім народам Баўмергертнера перадаць», — сказаў Аляксандр Лукашэнка.

Беларуская доля МТС можа быць прададзена

Толькі за выгадную цану
«Вы гатовыя заўтра набыць, ці мы вам прададзім МТС, я не супраць — калі ласка», — заявіў беларускі лідар.

Рэзюмуючы на каментарый, што названая цана ў \$1 млрд занадта высокая, кіраўнік дзяржавы сказаў: «Няма ў эканоміцы і фінансавых такога паняцця — тана ці дорага. Гэта працэс, калі людзі садзяцца і дамаўляюцца». Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што працэс продажу і вызначэння цаны можна вырабіць і з дапамогай адкрываюцца таргоў. «На адкрываюцца таргах вы ўбачылі кошт у \$500 млн, і думалі б, прадаваць ці не. Я не прадаў бы, я чакаў бы павышэння ціне. А калі б быў не мільярд, — кошт, які быў вызначаны калісьці пры высокім рынку, а \$900 млн, я на сёння прадаў бы», — прывёў прыклад кіраўнік дзяржавы.

Адказваючы на адно з пытаньняў, Аляксандр Лукашэнка згадаў аб прапановах па аб'яднанні МАЗа і КаМАЗа. Паводле яго слоў, вынікам падобнай прыватызачыі павінны быць інвестыцыі, павелічэнне вытворчасці, прыўнясенне новых тэхналогій і пашырэнне рынку збыту. Аднак у выпадку з КаМАЗам нічога гэтага не гарантуецца.

Прэзідэнт адзначыў, што расійскім партнёрам на першапачатковым этапе прапаноўвалася стварыць сумесную кампанію і на працягу некалькіх гадоў разам працаваць без абмену ўласнасцю, каб можна было ўбачыць рэальную выгаду. «Нядаўна чытаю: хтосьці там заявіў (гэта норма ў Расіі — укінуць інфармацыю ад імя нейкага кіраўніцтва, кампаніі ці яшчэ гэтага); нам не цікава падобны праект без акцыяў. Ну не цікава, добра, пацёрпім», — адзначыў кіраўнік дзяржавы.

Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, што пры прыватызачыі значных для Беларусі актываў, яго подпіс як Прэзідэнта ставіцца апошнім. А да гэтага рашэнне аб мэтагоднасці працэсу прадпрымаецца па ланцужку працоўным калектывам канкрэтнага прадпрыемства, мясцовай уладай, на ўзроўні міністэрства і урада.

«Прадаючы ўласнасць, створаную народам, я павінен яе прадаваць нават больш акуратна, чым сваю. Такая мая пазіцыя, і я з яе буду з'яўдзіцца», — рэзюмаваў беларускі лідар.

«Мы будзем найперш сацыяльна дзяржаву»

Беларускі кіраўнік перакананы, што любая дзяржава павінна, перш за ўсё, шанаваць свой народ. «Дзяржава — для народа. У нас гэта ўсюды напісана, гэта наш лозунг», — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка. «Дзяржава павінна працаваць у інтарэсах народа. Адсюль — сацыяльная дзяржава, але не сацыялістычная».

Галоўнае, што адзначае Беларусь ад сацыялістычных дзяржаў, гэта адсутнасць панаваасці. Безумоўна, наша краіна не адмовілася ад планавання ў цэлым. Так, кожная дзяржава зацверджае бюджэт — фінансавы план. У Расіі, напрыклад, бюджэт прымаюць на тры гады наперад. У Беларусі зацверджаюць гадавы бюджэт, а таксама асноўныя 12 паказчыкаў сацыяльна-эканамічнага развіцця. «Але гэта не тое планаванне, якое было ў Савецкім Саюзе», — падкрэсліў Прэзідэнт.

У ліку асноўных адрозненняў кіраўнік дзяржавы таксама назваў наяўнасць канкурэнцыі. «Тое, што я прымаю ў рынаковых адносінах без усялякай альтэрнатывы, прычым, — гэта канкурэнцыя. Калі ёсць сумленна канкурэнцыя, не будзе застою ў грамадстве, эканоміцы», — лічыць Аляксандр Лукашэнка. На яго думку, дзяржава павінна стварыць такія ўмовы, каб чалавек мог працаваць свае найлепшыя якасці, і гэта заўсёды будзе на карысць любой дзяржаве. Таму ў Беларусі для тых, хто хоча пачаць займацца бізнесам, дзейнічае заўважны прынішп. У рэальнасці Светнага банка па вядзенні бізнесу Беларусь апыраджае краіны СНД.

Акрамя таго, ад сацыялістычных краін Беларусь адрознівае існаванне прыватнай уласнасці. «Прыватнай уласнасці быць. Стварай яе, але адна ўмова — сумленна і празрыста», — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка.

Разам з тым Беларусь захавала многа пазітыўнага, што ўласціва сацыялістычным краінам, напрыклад бясплатную адукацыю, ахову здароўя.

Паводле матэрыялаў БЕЛТА.

Уладзімір МАКЕЙ:

«У НАШАЙ КРАІНЕ РОБІЦЦА ШМАТ ДЛЯ ЗАХАВАННЯ ПАМЯЦІ АБ АХВЯРАХ ХАЛАКОСТУ»

У сучаснай Беларусі робіцца шмат для захавання памяці аб ахвярах халакосту. Аб гэтым заявіў учора міністр замежных спраў Беларусі Уладзімір Макей, які прыняў удзел у мітынгу ў памяць 70-годдзя знішчэння Мінскага гета, перадае БЕЛТА.

«У сучаснай Беларусі робіцца шмат для таго, каб захавання памяць аб ахвярах халакосту. Мы не дапускаем ніякіх праў антысемітызму, падтрымліваем вывучэнне яўрэйскай культуры і мовы. Мы стараемся аднаўляць значныя ў гісторыі яўрэйскага народа помнікі», — сказаў Уладзімір Макей.

Кіраўнік знешнепалітычнага ведамства нагадаў, што Мінскае гета было адным з самых вялікіх у Еўропе, у ім знаходзілася каля 100 тыс. людзей. Менавіта тут фашысты пачалі рэалізацыю дактрыны па планамерным знішчэнні яўрэйскага насельніцтва. Для далейшай ліквідацыі сюды дастаўляліся вязні з Аўстрыі, Польшчы і іншых дзяржаў.

Паводле слоў Уладзіміра Макея, «Яма» — гэта не толькі помнік трагедыі, але таксама помнік падзвігу яўрэйскага народа. Многія вязні гета загінулі за сваю свабоду. «Мы ганарымся тым, што беларусы ўспрынялі гора яўрэйскага народа як сваё ўласнае. З рыскай для жыцця яны ратавалі ад немінучай гібель тысячы яўрэяў», — адзначыў кіраўнік МЗС Беларусі. Ён таксама нагадаў, што за праўленні гераізм 711 беларусаў удастоены высокага ганаровага звання «Праведнік народаў свету». «Тая вайна стала агульным горам і выпрабаваннем для нашых народаў, у ёй загінуў і кожны трэці яўрэй, і кожны трэці беларус. Наша агульная памяць — частка ўнікальнай гісторыі добрасуседскіх адносін паміж нашымі народамі, бясцэнны капітал, дзякуючы якому Беларусь была, ёсць і будзе агульным домам. У памяць аб загінулых ахвярах фашызму сёння мы павінны процістаяць любым правам нацызму і рэлігійнай неадпрацінасці. Нельга дапусціць скажэння праўды аб найвялікшай трагедыі мінулага», — падкрэсліў Уладзімір Макей.

У адпаведнасці з яўдэйскай традыцыяй кіраўнік беларускага знешнепалітычнага ведамства ўсклаў камень, дастаўлены з ваколіц Іерусаліма, да манумента ў памяць аб ахвярах гета.

Дырэктар бюро па сувязях з рускамоўнай яўрэйскай дыяспарай пры канцэлярыі прэм'ер-міністра Ізраіля Наоми Бен-Амі ў сваю чаргу адзначыла, што ў якой бы краіне ні знаходзіўся або жыв чалавек, ён не павінен забываць найвялікшую трагедыю 20-га стагоддзя — халакост.

Мерапрыемствы да 70-годдзя знішчэння Мінскага гета прайшлі ў беларускай сталіцы 20-21 кастрычніка. У праграме — памятны вечар і жалобны мітынг, прыём у гонар былых вязняў гета і праведнікаў народаў свету, круглы стол па праблемах вывучэння і захавання памяці аб халакосте, экскурсія на яўрэйскіх мясцінах беларускай сталіцы, вечар дакументальнага кіно і іншыя мерапрыемствы.

Футбол. Чэмпіянат свету-2014

УКРАЇНА ЗГУЛЯЕ З ФРАНЦУЗАМІ

У швейцарскім Цюрыху адбылося лёсаванне стыковых матчаў еўрапейскага кваліфікацыйнага раўнда чэмпіянату свету па футболе, які ў наступным годзе прыме Бразілія.

У выніку «латарэі» зборная Украіны за пецёўку на планетарнае першынство памагалаецца з Францыяй, Латуарэі згуляе са Швейцыяй, Грэцыя з Румыніяй, а Харватыя — з Іспандыяй, камандай, якая стала для многіх адкрываючым адборачнага турніру. Супрэць адбудуцца 15 і 19 лістапада.

Нагадаем, што зборная Беларусі ў кваліфікацыйных спаборніцтвах заняла 5-е, апошняе месца ў групе «І».

20 кастрычніка 2013 г. на 62-м годзе пайшоў раптоўна з жыцця наменск дырэктар ААТ «Белгандлабд» КІРПІЧ Генадзь Уладзіміравіч. Калектыв работнікаў ААТ «Белгандлабд» выказвае глыбокія спачуваны родным і блізкім памерлага і смутку разам з імі.

У свеце

Падзеі з 1 па 16 кастрычніка ў Злучаных Штатах нікога не пакінулі абыякавым. Супрацьстаянне паміж дэмакратамі і рэспубліканцамі ў Кангрэсе ў сувязі з зацверджаннем бюджэту і павышэннем мяжы дзяржаўнага доўгу сур'ёзна падавала давер да здольнасці найбуйнейшай эканамікі свету ўнесці свой уклад у працэс аднаўлення сучаснай эканомікі пасля крызісу, які пачаўся ў 2008 годзе. А той факт, што праблема не вырашана, а толькі адкладзена на студзеня — люты 2014 года, не можа нікому даць аптымізму. Нагадаем, што да пытання зацверджання бюджэту ЗША павінны вярнуцца не пазней за 15 студзеня 2014 года, а ліміт на запазненне павышаны толькі да 7 лютага 2014 года.

Адным з галоўных выйгрышаў ЗША на фоне Еўрасаюза заўсёды была здольнасць хутка рэагаваць на змяненні ў свеце, паколькі, у адрозненне ад ЕС, у Злучаных Штатах няма неабходнасці ўгадзіць пазіцыю 28 дзяржаў-членаў з самай нязначнай прычыны. Апошнія гады, асабліва падзеі гэтага кастрычніка, ставяць пытанне аб тым, што амерыканцы страчаюць гэту здольнасць. А

ПАЛІТЫЧНАЯ СІСТЭМА ЗША Ў КРЫЗІСЕ?

значыць, і ЗША, і ЕС страчаюць канкурэнцызольнасць ва ўмовах глабалізацыі, дзе адной з важных рысаў поспеху з'яўляецца прыняцце хуткіх і эфектыўных дзеянняў адразу пасля ўсведамлення змен, якія адбываюцца. Менавіта гэта выкарыстоўвалі Кітай, Сінгапур і Паўднёвая Карэя, каб дабіцца тых галавакружных поспехаў, што былі ім дасягнуты ў апошнія дзесяцігоддзі.

Дарэчы, тое, што адбылося, прымусіла кітайскія СМІ заклікаць незаходнія дзяржавы да дэамерыканізацыі. Падставы? Раз палітыкі найбуйнейшай эканомікі свету паводзяць сабе так безадказна, значыць, і ўплывы ЗША на сучасныя справы павінен падаць, калі мы імкнёмся закончыць з наступствамі крызісу, які выбухнуў у 2008 годзе, і не хочам трапіць у чарговы.

Чаму ж супрацьстаянне рэспубліканцаў і дэмакратаў дасягнула такой сілы і ўява ЗША ў крызіс, які толькі амерыканскай эканоміцы каштаваў, паводле падлікаў эканамістаў, 24 мільярды долараў? Ці ёсць магчымасці ва ўладах ЗША выправіць становішча, або гэта праблема стала хронічнай?

Адной з прычын сітуацыі, якая скалалася, з'яўляецца асаблівае амерыканскія выбаршчыкаў. Прагаласаваўшы за прэзідэнта ад адной партыі, яны пасля на выбарах у Кан-

грэс, як правіла, галасуюць за прадстаўнікоў іншай партыі. У выніку і атрымліваецца, што Прэзідэнт чыжка дамоўіцца з заканадаўчай уладай, што мы цяпер і назіраем.

Іншай прычынай з'яўляецца развіццё ў ЗША мадэлі так званай «дэмакратыі меншасцяў». Яе асаблівасцю з'яўляецца актыўнае ўзаемадзеянне розных меншасцяў, у выніку якіх яны аказваюцца зольнымі навязваць свае інтарэсы пазіўнай большасці. І дэмакратыі здолелі ўзначаліць гэтыя меншасці, даючы ім тое, што яны хочучы. Адсюль, дарэчы, і змяненні ў сферы легалізацыі аднаполых шлюбав, зробленыя пры актыўнай падтрымцы Абама. Сёння адной з груп меншасцяў, якія выкарыстоўваюцца дэмакратамі, з'яўляюцца тыя некалькі дзясяткаў мільёнаў амерыканцаў, якія не могуць сабе дазволіць карыстацца медыцынай у ЗША з-за празмерна дарагіх ставак на медыцынскія палісы. Здольнасць дэмакратаў вырашыць для іх гэту няпростую сітуацыю прывядзе да таго, што на наступных прэзідэнцкіх выбарах у ЗША яны прагаласуюць за кандыдата ў прэзідэнты ад дэмакратычнай партыі.

Калі ж Абама са сваёй задачай не справіцца, яны могуць стаць электаратам рэспубліканцаў, адпомсціўшы дэмакратам за падманутыя чаканні. Менавіта таму Абама так

важна прасвеці ў бюджэце пункт аб рэформе медыцыны, які дазволіць яму заручыцца пастаяннай падтрымкай гэтай групы электарату. Рэспубліканцы ж, цудоўна разумючы гэта, лобіюць адной імкнучыся «тарпедаваць» існуючы бюджэт, інакш ім не бачыць перамогі на наступных прэзідэнцкіх выбарах.

Наступнай праблемай, якая ўзмацняе нездольнасць дамоўіцца, з'яўляецца яўнае супярэччанне паміж тэмпамі росту ВУП ЗША з 2000 года па 2013-ы і ростам сацыяльных расходаў. За названы перыяд абаронныя расходы ў бюджэце паводзіліся — з 309 мільярдаў долараў у 2000 годзе да 607,2 мільярда ў 2013. Выдаткі на сацыяльнае забеспячэнне ўзраслі з 402,13 мільярда да 811,8 мільярда. Выдаткі на медыцынскія праграмы ўзраслі з 330,6 мільярда да 859,36 мільярда. Выдаткі на федэральныя пенсіі ўзраслі з 87,39 мільярда да 228,73 мільярда долараў. У той жа час за гэты перыяд эканоміка ЗША ўзрасла не ў два або два з паловай разы, як названія вышэй выдаткі бюджэту, а толькі на 60 з нечым працэнтам. Гэта не можа не трывожыць рэспубліканцаў. Абама у лагні за любую электарату яўна перанапружыў амерыканскую эканоміку, якая ў выніку і б'е рэкорды па нарошчванню дзярждоў.